

Vraag nr. 257
van 19 september 1996
van de heer STEVE STEVAERT

OVAM-bodemsaneringen – Dilsen-Stokkem, Bocholt en overige sites

Bij besluit van de Vlaamse regering van 17 januari 1996 werd de lijst vastgesteld van de bodemsaneringen waarvan de uitvoering door de OVAM (Openbare Afvalstoffenmaatschappij van het Vlaams Gewest) in de loop van 1996 ambtshalve zal worden begonnen of voortgezet.

Voor Limburg wordt in 1996 begonnen met de sanering van de zinkfabriek in Dilsen-Stokkem (Rotem) en wordt de sanering van de arsenicumfabriek in Bocholt (Reppel) voortgezet.

1. Op welk bedrag wordt de volledige sanering van de zinkfabriek in Dilsen-Stokkem geraamd ? Waaruit bestaat de volledige sanering ? Werd er een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke bodem- en grondwaterverontreiniging voortkomend uit deze verontreinigingsbron ? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit onderzoek ?
2. Welke saneringsmaatregelen worden op de site van Bocholt (Reppel) uitgevoerd ? Zijn er bijkomende maatregelen getroffen tegen verontreiniging van het grondwater ? Worden de onkosten van de sanering teruggevorderd van de oorspronkelijke uitbaters ?
3. Inzake de algemene sanering in Vlaanderen kreeg ik van de minister graag een antwoord op volgende vragen.

Welke sites komen de eerstvolgende jaren in aanmerking voor sanering ?

Welke sites worden momenteel in opdracht van de overheid door de bedrijven zelf gesaneerd ?

Welk bedrag wordt voor 1997 uitgetrokken voor ambtshalve sanering ?

Antwoord

1. Op de terreinen van de voormalige zinkfabriek SA de Rothern in Dilsen-Stokkem werden tijdens de exploitatie de afvalstoffen van de zinkfabriek (o.a. sintels en slibs) opgeslagen. De bodem is hier verontreinigd met onder andere de zware metalen zink, lood en cadmium. Ook de gebouwen zijn sterk verontreinigd met onder andere cadmium en zink. Door uitloging werd ook het grondwater ernstig verontreinigd met zink en cadmium. Deze verontreiniging vormt

een ernstige bedreiging voor de nabijgelegen mogelijke toekomstige drinkwaterwinning Bichtenweerd.

De sanering bestaat in eerste instantie uit het wegnemen van de bron van verontreiniging (ongeveer 550.000 m³ sintels, verontreinigde bodem en afgebroken gebouwen), teneinde verdere verontreiniging van het grondwater te voorkomen.

Uit het saneringsonderzoek dat werd uitgevoerd door het LUC (Limburgs Universitair Centrum) in opdracht van de OVAM bleek duidelijk dat de enige realistische mogelijkheid van saneren bestond in het bergen van de verontreinigde bodem in een saneringsopslag. Een afvoer van een volume van 550.000 m³ naar een stortplaats categorie I zou een kostprijs van circa 1,1 miljard frank impliceren en is niet realistisch gelet op het daarbij vereiste vervoer van de verontreinigde bodem door 18.333 vrachtwagens over de Vlaamse wegen.

Voor de sanering van het ganse gebied moet rekening worden gehouden met een kostprijs van meer dan 200 miljoen frank. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat eventueel EFRO-steun kan worden verkregen (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling).

2. Voor de site arseenfabriek Bocholt is gepland dat vooreerst alle verontreinigde gebouwen zorgvuldig worden afgebroken en tezamen met de verontreinigde bodem worden geborgen op een deel van het terrein, ingekapseld door ondoorlatende afdichtingsmaterialen. Op deze manier wordt de verontreiniging geïsoleerd van het grondwater.

Daarnaast is een monitoring van het grondwater gepland, zodat in de toekomst kan worden nagegaan wat het effect van de sanering op het grondwater is. Uiteraard zullen de kosten van de sanering worden teruggevorderd volgens de wetgeving terzake.

3. Conform het nieuwe bodemsaneringsdecreet van 22 februari 1995 is bepaald dat voor nieuwe verontreiniging (ontstaan na 29 oktober 1995) bodemsanering moet plaatsvinden wanneer de bodemsaneringsnormen zijn overschreden.

Voor historische verontreiniging (ontstaan vóór 29 oktober 1995) geldt dat bodemsanering moet worden uitgevoerd op die sites waar de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt.

De Vlaamse regering wijst hierbij op voorstel van de OVAM die historische verontreinigde gronden aan waar bodemsanering moet plaatsvinden.

De OVAM is momenteel bezig met de voorbereidingen voor het opstellen van een eerste dergelijke lijst. Het is uiteraard maar mogelijk een lijst op te stellen nadat er een register van verontreinigde gronden is opgesteld. De bepalingen met betrekking tot het register zijn echter pas op 29 april 1996 in werking getreden.

Inzake de sites die momenteel in opdracht van de overheid door de bedrijven zelf worden gesaneerd, moet een onderscheid worden gemaakt tussen verplichte en vrijwillige sanering.

Een decretaal verplichte bodemsanering ontstaat in drie situaties :

- a) bij een bodemverontreiniging (ontstaan na 29 oktober 1995) ontstaat de verplichting bij overschrijding van de normen ;
- b) bij historische bodemverontreiniging (ontstaan vóór 29 oktober 1995) ontstaat de verplichting nadat de procedure van artikel 30 en 31 van het bodemsaneringsdecreet is gevolgd, met onder andere de hierboven vermelde beslissingen van de regering na voorstel van de OVAM ;
- c) bij een bodemverontreiniging op een terrein dat zal worden overgedragen, dient de OVAM aan te manen, waardoor de overdracht wordt geblokkeerd tot de verplichtingen zijn nagekomen.

In het verplicht stelsel zijn momenteel slechts een beperkt aantal dossiers van nieuwe verontreiniging in behandeling. In het merendeel van de gevallen betreft het hier calamiteiten (tank- en pijpleidingbreuken).

Alle andere gevallen zijn vrijwillige saneringen, eventueel onder toezicht van de OVAM. Momenteel zijn er een tweehonderdtal vrijwillige saneringen onder toezicht van de OVAM in uitvoering. Meestal betreft het hier saneringen van benzinestations.

Voor 1997 is er op de begroting een bedrag van 1.215.600.000 frank ingeschreven voor het ambtshalve optreden van de OVAM, te verdelen onder ambtshalve saneringen en ambtshalve verwijderingen van afvalstoffen, op voorwaarde dat deze begroting wordt goedgekeurd door het Vlaams Parlement.